

ARCHIWA PAŃSTWOWE

ARCHIWUM GŁÓWNE
AKT DAWNYCH

- zawierają Uchwałę tymczasowej organizacji sądów podjętą w czerwcu 1807 r., która ostrzega przed nadużywaniem prawa, a **nadużywanie prawa ma w naszym kraju niestety długą tradycję**.

Występowanie negatywnych zjawisk zostało dostrzeżone **ponad sto lat temu** i już **wówczas przestrzegano przed ich skutkami**.

Już w **1807 r. ostrzegano i starano się ustrzec społeczeństwo** przed wykorzystywaniem wymiaru sprawiedliwości do realizowania własnych, partykularnych celów.

Dostrzegano, że instytucje, które powołano do wymierzania prawa, mogą być wprowadzane w błąd i wykorzystywane instrumentalnie - wtedy nazywano to zjawisko także „*pieniactwem*”. Termin ten i niestety także ten problem - pozostają do dziś aktualne.

Cenna jest umiejętność sięgania do źródeł prawa i zachęcamy do korzystania z nich. Zwłaszcza w sytuacji, gdy samorządy zawodów zaufania publicznego nie radzą sobie i nie są zainteresowane realizacją swoich podstawowych obowiązków (można wskazać te z nich, które ograniczają się do zabawiania swoich członków).

Warto wobec tego sięgnąć do korzeni, zasad i warunków wchodzenia w spór, które sformułowano wieki temu. **Powinniśmy te zasady przypominać i popularyzować**, pamiętając, że miejsce i rola obrońców w systemie sprawiedliwości zostały określone już we wspomnianej wyżej **Uchwale tymczasowej organizacji sądów podjętej w czerwcu 1807 r.** oraz ujętej w **Dzienniku Praw Państwa Polskiego** (w przepisach ogólnych. Uchwała ta jest dostępna w Archiwach Państwowych - ARCHIWUM GŁÓWNYM AKT DAWNYCH: <http://agad.gov.pl/pomoce/KRz174.xml#series1>). Stanowiła ona, że obrońcy ustanowieni przy sądach (wyłuszczenia tekstu - AAK):

„«nie powinni skargi przyjmować bez poprzedzającego, pilnego rozstrząśnienia, tym mniej do pieniactwa strony pobudzać. Obowiązani są stronie światła żądającej stan jej sprawy szczerze wyłuszczyć, zdania swoje zapisać w osobnym protokole, który przez stronę podpisany, zapieczętowany, przy skardze sądowi podadzą. Referent, rozpatrzywszy się w tym protokole, czy li obrońca sprawy, obowiązku swego dopełnił, odda mu jego na powrót. W jednym sądzie, do jednej sprawy, strona najwięcej trzech odbiorców mieć może.» Adwokat, któremu oddana została sprawa w pierwszej instancji, mógł w niej stawać we wszystkich instancjach.»